

נזר הפרשה

יוצא לאור ע"י ביהמ"ד נזר גדליהו - ברוקלין נ.י.

גליון ש"פ - פרשת נח תשפ"ה

הושענא טוענת עלך

מהשם הוי"ה. והאופן היחידי להתגבר על יסוד העפר שהיא עצלות הוא לחיות באופן של קבלת עול, האופן היחיד להתגבר על דברים בטלים שהם פגם יסוד הרוח כמבואר בשער הקדושה הוא ע"י קבלת עול, ולחיות תמיד בחשבון של שויתי כדברי הרמ"א ריש או"ח שהדיבור משתנה כשהוא בקבלת עול מלכות שמים.

יסוד העפר מביא עצבות, כאשר האדם חי בלי סדר וקבלת עול אין לו שמחת החיים, שמחה בא מתוך קבלת עול. דורנו הוא דור בלי קבלת עול. באים ללמוד ולהתפלל בלי עול של זמן, בלי התחייבות, הכל בבחינת מקרה, ועבודת קירוב הגאולה הוא ע"י קבלת עול ולגלות הו"ה של שם הוי"ה.

יום הששי ויכולו השמים הוא ראשי תבות של שם הוי"ה, י"ה כימי המעשה ו"ה כשבת קודש [עי' אור גדליהו פר' בראשית]. ותגל הארץ הוא ר"ת ו"ה, תגל ארץ עולה בגימטריא שבת עם הנקודות (עי' בני יששכר שער השבתות), כי בשבת קודש יכולים לקיים תגל ארץ, ולהעלות היסודות של רוח ועפר לשמים, שבת יש חיוב של 'דבר דבר' והוא תיקון הרוח, 'וביום שמחתכם אלו השבתות' הוא תיקון יסוד העפר.

וזה מה שאמרנו בהשוענות 'הושענא טוענת עלך הושענא יחידה ליחדך', כלומר שעל ידי שמקבלים עלינו העול זוכין ליחוד שמע ישראל, ועי"ז זוכין לישועה.

למדים אנו מדבריו הק', כי תיקון אותיות ו"ה משם הוי"ה הוא ע"י תיקון הב' יסודות רוח ועפר, שהם יסודות ארציים ובהם תלוי ותגל ה'ארץ. ולהבין אופן התיקון, נקדים עוד נקודה באותיות ו"ה שעמלק מעכב שלימות ההתגלות בתחתונים של אותיות אלו.

כתיב (תהלים כב, כט) 'כי לה' המלוכה ומושל בגוים, וראיתי בספר אור דוד [להרה"ק רבי דוד יונגרייז זי"ע, בפרשת וישב] שמביא כי המלוכה עולה בגימטריא ק"ו, ומרמז לגילוי שם ו"ה שיהי' לעתיד ואז יהי' לה' המלוכה, כי שם הוי"ה יש לה' ד' מילויים עיקריים, שם מ"ה יו"ד ה"א וא"ו ה"ה, שם ב"ן יו"ד ה"ה ו"ו ה"ה, שם ס"ג יו"ד ה"י וא"ו ה"ה, שם ע"ב יו"ד ה"י וי"ו ה"ה, והנה ה' פעמים ו"ה באלה השמות עולות ק"ו, וזה המכוון של המלוכה אותיות ק"ו. עכ"ד הנפלאים.

אך יש להתבונן בדברים הנ"ל, ומוטל עלינו להבין איך אנו ממחישים אותם בעולם המעשה ובעבודת ה'. ונראה באופן פשוט הנוגע לכל אחד. כי עיקר העבודה בגלות הוא קבלת עול, כלשון התנא דבי אליהו 'לעולם ישים עצמו כשור לעול', שמ"ע הוא ראשי תבות עול מלכות שמים כמבואר בספה"ק, וע"י קבלת עול זוכין לגלות שם ו"ה. וזה הרמז כי ו"ה בהד' מילויים עולה בגימטריא ק"ו דהיינו עו"ל. עמלק הוא קרירות, עמלק הוא מקרה, והיינו שהוא רוצה שהעבודה של האדם יהי' דרך מקרה בלי קבלת עול, ועי"ז מסתיר עמלק הו"ה

איתא בספה"ק כי עבודתנו בגלות הוא לגלות האותיות ו"ה משם הוי"ה, למחות עמלק ימ"ש המסתיר גילוי בשלימות של אותיות ו"ה, כדכתיב (בשלה יו, טז) 'כי יד על כס י"ה'. ויש לנו לכאר הענין מה הוא עבודתנו ללחום נגד עמלק, שהוא נרמז בפסוק רק' רע' כל' היום' בסופי תבות, ומה שיש לנו ללמוד מדור המבול, ומהתיבה.

בספר דברי חיים עה"ת [להרה"ק רבי חיים משאויל זי"ע] מביא כי דור המבול פגמו בכל ה' יסודות, אש מים רוח עפר, ולכן הגיעו למצב של חורבן ואבדון, ומבאר שם כי החטאים של ע"ז ג"ע ושפי"ד מכוונים נגד עפר מים רוח, ואש הוא הכח השכל שמשמש בערמה ותחבולות לעשות הרע, עי"ש בדבריו, ואכמ"ל. ומביא שם דברי הזוה"ק כי ה' יסודות שורשן בד' אותיות הוי"ה, י' הוא יסוד המים, ה' עילאה יסוד האש, ו' יסוד הרוח, וה' תתאה הוא יסוד העפר, אש ומים הם יסודות עליונים ורוח ועפר הם יסודות תחתונים, ולכן י' שמחו ה' שמים הוא ראשי תבות י"ה הרומז למים ואש, וכמו שדרשו חז"ל (הגיגה יב, א) כי שמי"ם הוא אש מים, ותגל הארץ הוא ראשי תבות ו"ה לרמז לרוח ועפר, והתיבה היה לתקן הפגם באלו ד' אותיות של שם הוי"ה ע"י תיקון פגם היסודות, ולכן הי' רחבה חמשים אמה שהוא י' פעמים ה', וקומתה שלשים אמה שהוא ו' פעמים ה' [ועי"ש מה שביאר ענין השלש מאות אמה רוחב].

פרפראות על הפרשה

מנוחה, כי זוכה להיות דבוק בקיום העולם, ואין לו קשר לכל הדברים המטרידים האדם.

בספר קהלת יעקב (ערך דשא) כ' דין שלום אמת חסד גבורה תפארת, דין גבורה, שלום חסד וכמוש"כ רש"י ברכות ה. עה"פ פדה בשלום נפשי, אמת הוא בחינת תפארת, הרי דין שלום אמת, וגם ר"ת ד'יוקן ש'ל אבות, כי הם נגד הג' מדות של האבות הק'.

כתיב (י; א) 'ואלה תולדות נח שם חם יפת', והקישו תוס' בסנהדרין (סט, ב) על סדר שהם מגויים בפסוק. וראיתי **בספר אור התורה לבעל צמח צדק זי"ע**, כי הסדר הוא לפי הג' מדות, שם זה חסד, חם זה דין גבורה, יפה זה מדת תפארת, ונכתב על סדר זה.

ולפי זה יש לומר רמז בעבודת ה' בפסוקים אלו, כי התיבה היה קיום העולם, ומשם נבנה העולם, וע"כ היה שם ג' כוחות המקיימים את העולם, והם שם חם יפת, שהם נגד ג' מדות, והם נגד דין שלום אמת כנ"ל. ולכן שם חם יפת עם הג' תבות עולים בנימטריא דין שלום אמת. ולכן היה הקיום של העולם על ידם, כי דין שלום אמת מקיימין את העולם. וכתיב ואלה תולדות נח, נח מלשון מנוחה, כי מי מנוחות תלוי באלו ג' מדות של דין שלום אמת, וכנ"ל מדברי הגרמ"מ.

כאשר יש מכול בעולם יש עצה לעשות תיבה, התיבה היא דייקא ע"י ג' מדות אלו, להיות דבוק בדין שלום אמת. ע"י הדביקות בג' אלו יכולין להינצל מן המבול, כי אלו ג' הם קיום העולם, וכל אחד יכול לקיים העולם שלו בג' מדות אלו.

כולם נכללין בהתורה הק', תורה היא תורת אמת, שהתורה מורה ומלמדת את האדם איך להיות דבוק בהאמת, וכמו שפירש השפת אמת 'תורת אמת' - שהוא מאותו הלשון של תורת חטאת שכוונתו התורה של עבודת החטאת, כן היא הכונה תורת אמת. והתורה מביא שלום, ה' עז לעמו יתן, אין עז אלא תורה, ה' יברך את עמו בשלום, ותורה הוא הדין האמת, ולכן התורה הוא הכח היחידי להיות דבוק בדש"א ולהינצל מהמבול ולקיים עולמו. וזה תולדות נח, נח למד תורה, התוצאה הוא

'וארך', לשון ארוכה, שזוכה להמשיך רפואה בעולם. ועוד יכול להמשיך רחמים בעולם מיום שכולו ארוך. ע"כ דבה"ק.

אין עצה אחרת, רק לימוד תלמוד בבלי שבלול מכולם להגיע למלכות שמים, ואתם הדבקים וגו' עולה בנימטריא מקרא משנה גמרא, הכל נכלל בתלמוד בבלי. עוד מרומז, בבל בנימטריא דל, רק מי שמכיר שהוא דל ושפל יכול להגיע למלכות שמים ע"י התורה.

הרן קידש שם שמים, וכנראה לא נשאר ממנו זכה ועי' **שפת אמת** (פר' לך תרל"ז), ובחתם **סופר** (סו"פ וירא) כתב שהאמהות כולם באו ממנו, וגם לוט וממילא רות ודוד. והוא ללמד לכל אדם שאף שנראה שאין זכר למעשיו ואין לו הצלחה כלל, אעפ"כ ידע האדם כי אין מעשה טוב הולך לאיבוד, ומכל מעשה נשאר רושם לדורות, וכמו שרואים בהרן, שלא הי' ניכר כלל זכרון ממעשיו, והי' נראה כאילו מיתתו לריק, ונשאר ממנו כל כלל ישראל, וגם משיח בן דוד, וזה לימוד גדול לכל אדם.

עשה לך תבת עצי גפר קנים תעשה את התבה וכפרת אתה מבית ומחוץ ככפר (י; ד), ואיתא ברש"י כפר זה גפת. ויש לרמז, ב' פעמים גפת עם עצי גפר עולה תשובה תפלה צדקה. עצי גפר עולה ביום השביעי. ב' פעמים גפת עולה ערב שבת. ערב שבת יום השביעי עולה תשובה תפלה צדקה.

בספר ביאורי הגרמ"מ (על אות ו) כתב 'וזה נאות דשא, והן ג' קיימא עלמא, דין שלום אמת', והמשיך שם אח"כ 'וכבישת היצר הרע בנאות דש"א אז ובא למי מנוחות', ואין לנו עסק בדבריו הק', רק ללמוד פשטות הדברים. עולם הזה הוא היפך מדת אמת והיפך מדת שלום, כמו שאמרו חז"ל אמת אמר אל יברא דכולו שקה, ושלום אמר אל יברא דכולו קטטה, וממילא הנסיונות נגד אמת ושלום הם קשים מאוה, וצריך לכבוש היצה"ר הזה, ואז באין לידי

ותשחת הארץ (י; יא), עולה בנימטריא אלף ת", כמנין ב' פעמים שבת עם עוד ששה נגד עבודת ששת ימי המעשה בין הב' שבתות, וכשיש מצב של ותשחת הארץ נרמז מה הוא העצה להתגבר על ההשחתה, לשמור ב' שבתות עם הימים שבינתיים, ויתקיים מה שאמרו חז"ל אלמלא שמרו ישראל ב' שבתות מיד הם נגאלין, ובזה הב' שבתות יכול כל אחד לזכות לגאולה פרטית מקלקול והשחתת העולם.

'ותשחת הארץ' עולה כמנין הז' אופשפיוזן עם הכולל, כי בב' שבתות זוכין לסיוע של כל הז' אופשפיוזן להצילו מחורבן העולם. ואולי זה הרמז בסוכה שבאים האופשפיוזן, כי ענין הסוכה והתיבה הם ענינים דומים כמבואר בספה"ק, ועולה בנימטריא 'כי הוא יצילך מפח יקוש מדבר הוות'.

[ויש לציין דבר נפלא שכתב חרה"ק רבי שם חי"ד זי"ע, 'הנה שלשה אנשים נצבים עליו' עולה אלף ת", ועולה בנימטריא אל נא רפא נא לה במילוי האותיות, והוא רמז להג"ל מה הוא עצה בתקופה של ותשחת הארץ, לידע כי יש כח הג' מלאכים לסייע והוא שורש הרפואה, עי' בכל דבריו **בספר אהלי שם** בליקוטים בסוף הספר].

כתיב (בראשית ו; ח) 'ונח מצא חן', חן בחשבון מנצפ"ך הוא שבת עם ו' ימים, אלמלא שמרו ישראל שתי שבתות מיד נגאלין, השבת הראשון הוא בבחינת נח, כדאיתא שנח מרמז על שבת, ועל ידי שמירת השבת הראשון הוא מוצא חן, וע"י החן של השבת הראשון הוא זוכה לשבת שניה שנושא חן והוא השבת שיש עמה ששת ימי המעשה, והבן.

ותהי ראשית ממלכתו **בבל** וְאַרְךְךָ (י; י), **בספה"ק** אור לשמים (פר' נצבים) מפרש, דהיינו הראשית כל דבר של האדם שהוא יכול להשיג הוא ע"י תלמוד בבלי, וזה בבל רומז לתלמוד בבלי. ראשית ממלכתו - ראשית של המלוכה דהיינו להמליך הקב"ה ולקבל עול מלכות שמים, הוא ע"י 'בבל' - ע"י תלמוד בבלי. 'וארך' - ועוד זוכה שמושיג חיים ארוכים. עוד

הג' מדות שהם קיום והצלחת העולם מלא של כל אדם מישראל.

ברש"י הרבה ריוח והצלחה לפניו ולמה הטריחו בכנין זה כרי שיראוהו אנשי דור המבול עוסק בה ק"כ שנה ושואלין אותו מה זאת לך, והוא אומר להם עתיד הקב"ה להביא מבול לעולם, אולי ישובו.

הבנתי מתוך דברי השפת אמת למה דוקא ק"כ שנה, כי חיי אדם על האדמה הם ק"כ שנה, ויכול להיות כי באמת כל אדם יש לו ק"כ שנה רק שנותיו הם בחשבון אחר, לאו דוקא שהשנה היא שס"ה ימים, רק הם שנותיו דידיה דומיא דאמרינן בגמרא גבי נמלה, והנה האדם צדיק בחייו אינו עוסק בהנאות עוה"ז, רק עוסק בעניני עוה"ב מצוות ומעש"ט, עוסק בתורה, והוא כי יודע כי בעוד ק"כ שנה הקב"ה מחריב עולמו, הרי העולם הוא עולם עובה וממילא הוא צריך לבנות תיבה להציל עצמו אחר מאה ועשרים שנה, ולכן הוא עוסק בתורה.

נמצא כל אדם הוא באמת רומה לנח, האדם מתמה על דור המבול האידך לא שמעו לנח, הרי אדם יודע בעצמו כי האמת הוא כי הולך למות, כי אין אדם שמציל עצמו ממנו, ואעפ"כ אינו שומע צעקת הצדיק שעוסק כל היום בכנין התבה, ואינו שב להציל עצמו מהמבול.

עוד יותר, שהאדם בעשיית טוב הרי הוא מכריז להדור מסביב, למה אין הוא עוסק בהויות העולם, למה הוא פורש מזה ועוסק בעניני עוה"ב, תורה ומצוות, ומכריז להאנשים כי העולם עומד ליחרב ומעורר להעולם שישבו.

חידוש גדול יש בדברי השפת אמת כי נח פעל על הרבה אנשים שישבו, ומתו כדרך כל אדם באלו ק"כ שנה, כי לא זכו כ"כ לחיות ולראות במפלתן של רשעים כמו נח, אבל זכו לשוב קודם מותם, כי בנין התבה פעל עליהם שישבו, אבל לא על כל העולם, וזה חיזוק לאדם לידע כי כל אדם בכנין התבה שלו הוא פועל הרבה על הדור שמסביב, ויחזק עצמו לעשות עבודתו הלאה, וימשיך בכנין התבה, ויזכה לבנות תבה לעצמו, ולהשפיע הרבה על הסביבה.

ענין הקשת, שנאמר בו שנקרא בשם ברית, את בריתי נתתי בענן, ויש לבאר מפני מה נקרא

ברית, ולבאר מה שהקשת נראה דייקא בצורה של חצי עיגול, כדוגמת הקשת, ועי' באור גדליהו מש"כ לבאר באופן נפלא בשם הגה"ק בעל ישועת מלכו זי"ע, וגם אני אענה חלקי בזה בעזרת הבורא יתברך שמו.

הבריאה יש בה ב' חלקים, חלק עוה"ב וחלק עוה"ז, חלק שמים וחלק ארץ, ועבודת האדם הוא לקשר הארץ לשמים, וזה נקרא ברית, כי ברית הוא התקשרות, קשר של ב' חצאים לעשותם אחד, כמבואר בלקוטי תורה פר' נצבים.

שבת נק' ברית עולם, כי בשבת קודש הכל שב לשורשו, ולכן היא ברית עולם, שמקשר העוה"ז עם העוה"ב, וזה עבודת האדם בברית מילה לקשר הגוף להנשמה, שהוא אותו הקשר של ארץ לשמים. ואות הקשת הוא ג"כ לזכור זה הברית, ובעת שהתחוננים מתרחקים מהעליונים, בעת שבא התגשמות למטה באופן כזה שהברית בין ב' החצאים אינם כראוי, נתגלה הקשת בז' גוונים, שמורה על עבודת האדם לקשר הז' מדות לשורשו, וכאשר נשאר רק החצי למעלה, נראה הקשת כחצי עיגול להורות שהבריאה ידאג להשלים הברית ולקרב הבריאה לבוראה ולא ליתן הקריעה בין עליונים לתחתונים להישאר קרוע, כי זה מביא מבול כאשר התחתונים מתרחקים לגמרי.

ואולי י"ל כי לכן היה המבול ע"י המים, כי בתחילת הבריאה היו המים התחתונים כוכים אגן בעיני קריבי קמא מלכו, והקב"ה הבטיח להמים שיהיה לה התקרבות בעבודת האדם, אבל כאשר הבריאה התרחקה לגמרי מכל זיק וקשר לעליונים, והיה פירוד בין עליונים לתחתונים, אז המים תבע את שלו והפיץ העולם.

וזה מטרת הקשת להזכיר לנו אות הברית, ולעסוק דייקא בענינים הנקראים ברית, כמו שבת ומילה ותורה, שהם המקרבים התחתונים לעליונים, ועל ידם יש ברית עולם, וזה מטרת האדם להיות מקרב הבריאה לבוראה, ולחבר שמים וארץ, ולכן כאשר האדם לומד תורה בשבת שיש ברית בכחי' זמן, הן בכחי' האדם מצד ברית מילה, הן מצד הבריאה שהתורה הוא יסוד כל הבריאה, כדאיתא אסתכל באורייתא וברא עלמא, יכול האדם להגיע לתכלית זו לקרב הארץ ולחברו לשמים, ולכן נקרא שבת תכלית שמים וארץ.

שופך דם האדם באדם דמו ישפך כי בצלם אלקים עשה את האדם (ט, ו), בספר חכמת התורה להגרש"ק זי"ע, העיר על הנתנית טעם של כי בצלם וגו', הלא גם הרוצה יש לו צלם אלקים, וא"כ למה הורגים אותו, רק שאומרים מדה כנגד מדה, ולכן דמו ישפך, א"כ אפילו אי לא היה לו להנרצח צלם אלקים היה חייב מיתה, ומה הכונה כי בצלם אלקים וגו'. עוד יש לדייק על וי"ו החיבור של הציווי 'אתם פרו ורבו' (ט, ז), למה נאמר דייקא כאן כהמשך לפסוק הקודם. וגם להבין פירוש המושג באבות חביב אדם שנברא בצלם חיבה יתירה נודעת לו, ומביא הפסוק בפרשתנו, למה לא מביא הפסוק ביצירת האדם שנאמר שהיה בצלם אלקים, כמו שהעירו המפרשים.

הגרש"ק זי"ע מפרש כי התורה הק' מצוה 'באדם דמו ישפך', מי שמחויב מיתה כרוצח שלא תהרגנו באופן של בזיון, ע"י אריות ע"י נחשים וכדומה כדרך אומה"ע, רק באדם דמו ישפך, שאדם יהרוג אותו, כי זה כבודו של הרוצח, כי בצלם אלקים נברא הרוצח, ומי שיש לו צלם אלקים אין לזלול בו ולהורגו ע"י אופן של בזיון. עי"ש בדבריו.

וי"ל שלפ"ז הפסוק מלמד אותנו כי אף האדם שנפל לדרגא כזו לחיות רוצח והורג נפש, לא ניתק מצלם אלקים, וא"כ יש רבותא גדולה בפסוק זה, הרבה יותר משאר פסוק, כי מדבר מאיש גרוע כזה שעשה פעולה כזו של רציחה רח"ל, שיש לו עדיין הצלם אלקים, והיא חיבה יתירה שאין למעלה הימנו, שכל אדם כאשר הוא שם יש לו צלם אלקים, אפילו רוצח רח"ל.

ויש לומר עוה, דאיתא בגמרא (ברכות י, א) גבי חזקיהו המלך שאמר לו ישעיהו הנביא שלא היה לו להביט על דורות הבאים, רק מאי דמפקדת לקיים מצות ה', ואתם פרו ורבו, אפילו רח"ל אתם רואים שופך דם האדם, ויש בנין דלא מעלין, מצוה התורה הק' 'אתם פרו ורבו', כי בצלם אלקים, ויש לו צלם אלקים ולא ידח ממנו נדח.

והוא לימוד גדול לידע חשיבות כל איש ישראל, עד כמה יש לו חשיבות, חיבה יתירה של צלם אלקים, וצריכים לעשות כל מה שביכולתנו להחזיר נשמות אלו - שיהיה ניכר מבחון הצלם אלקים, ויחזרו לקדש שם שמים בכל מעשיהם.

ענין ג' פעמים קשת הכתובים בפרשה

לרע, ואם הוא נוטל הקנאה לקנאת סופרים שמביא רבוי אור החכמה, אז אין לו קנאה איש מאת רעהו. וכן הוא בשנאה, הקב"ה נתן לנו שנאה בכדי שנוכל להישמר מהרע, כי ע"י שאדם שונא הרע, תכלית שנאה שנאתים אז אין לו קשר עם הרע, ואם האדם משתמש בזה השנאה לטוב אז לא נשאר לו עוד כח שנאה לכא ח"ו לידי שנאת חבירו. ולכן נחרב בית המקדש בעון שנאת חנם, שהי' חסר להם אהבי ה' שנאו רע, ומי ששונא הרע שאינו יכול לסובלו כלל אז הוא אינו נוגע לרע, אבל כאשר הרע הוא דבר מציאות אצלו, ואינו סולד ממנו כדבר מאוס, אז אין לו שנאה וח"ו נעשה שנאת אחים באופן נורא מאוד.

והקב"ה נתן באדם כח תאוה, והוא להיות מלא תשוקה ותאוה וכיסופין לעלות למעלה ולהתדבק בקונאו. לחיות עם צמאה נפשי לאלקים, ואז הוא משתמש בכח התאוה לטוב ואין לו תאות זרות, ויכול להתגבר על רבוי התאוה שיש בעולם, ולכן רואים כאשר התאוה לא טובה מתרבה נעשה האדם קר למצות ומעשים טובים כי הוא משתמש בתאוה לרע ואין לו תאוה לטוב ולהתדבק לבוראו. [יש רמז קנאה שנאה תאוה אותיות המלוי לבר עולים תרי"ג, שע"י שמשתמש בג' מדות אלו לטוב הוא בא לידי שלימות איברי וגידי האדם ולידי קיום תרי"ג מצות].

הג' מדות של אאע"ה הם ההיפך של אלו ג' מדות רעות, עין טובה הוא היפך קנאה, נפש שפלה הוא היפך תאוה, ושנאה בא מרמות רוחא כי שהוא שפל בעיני עצמו אין לו מה לשנוא עוד יהודי, שהרי הוא מחזיק עצמו לנפש שפלה ואין לו לשנוא איש אהה. נמצא כי בג' פעמים קשת המורה על ג' מדות של תלמידיו של אאע"ה כמובא לעיל עפ"י דברי השפת אמת, וזכין להתגבר על הג' מדות רעות שמרומזים בקש"ת.

[תפלה"ה איתא בספה"ק הוא צירוף ת"ל פ"ה, ואין לנו עסק בנסתרות, רק לפרש כי התפלה תלוי בנפש האדם היינו הרצון כי נפש הוא רצון כדכ' אם יש את נפשכם, ביחד עם כח הפה, וזה כח התפלה רצון ביחד עם דיבור, וזה הוא כח הקשת כח הרצון בבעותי פירושו רצון, יחד עם פה נקי, המרומז במספר קשת שעולה לשון הקודש].

יש להוסיף עוד בענין ג' פעמים קשת, שמורה על ג' בחינות של תפלה, ג' אופנים של הכנעה שיש בהג' תפלות, וכדכ' 'באו נשתחוה ונכרעה נברכה לפני ה' עשנו', שהוא מורה על ג' דרגות של הכנעה, וכמו שמבואר בשפ"א כי תכלית התפלה לבוא לידי הכנעה, ויש לצטט לשון נורא שכ' (תבא, תרמ"ב) 'שעתה צריכין ליגע בהרבה יגיעות בשר ג' פ' ביום נשתחוה נכרעה נברכה וכולי' האי ואולי נזכה להכנעה אמיתית'. והוא הג' פעמים קשת ג' מיני הכנעה. וכמו שכ' השפת אמת כי הג' בחינות הם עין טובה נפש שפלה רוח נמוכה, ובלשונו (בלק, תרס"א) 'וזה הג' תפלות בכל יום שעיקר התפלה להיות בטל אליו ית"ש. וכמ"ש נשתחוה ונכרעה נברכה שרומז לג' תפלות כמ"ש במד' תנחומא תבוא. והם ג' מיני הכנעות הג' נפש שפילה רוח נמוכה עין טובה. ע"י שיודע ומאמין שהכל מהשי"ת ממילא יש לו עין טובה. [פי' כי עין טובה בא רק ע"י הכנעה שמכיר שהכל ביד ה' ואז יש לו עין טובה].

בספר צמח צדיק (פרשתנו) כתב 'קש"ת ר"ת שנאה קנאה תאוה כידוע, והמדות הללו צריך לתקנם ולהעלותם להקדושה ועבודת השי"ת, כמקום קנאה בישא יקיים קנאת סופרים תרבה חכמה (ב"ב כא, א), ובמקום שנאה בישא צריך לקיים אוהבי ה' שנאו רע (תהלים צו, ט), ובמקום תאוה בישא יקיים נפשי אוויתך בלילה וגו' (ישעיה כו, ט). פי' דבה"ק כי האדם נברא עם מדת הקנאה, והוא בבחינת קליפת נוגה, שיכול להשתמש בו לטוב ויכול ח"ו להשתמש בו

כתב בספר אזור אליהו 'הענין מה שנכפל ג' פעמים קשת בהכתוב הנה נודע דברי חז"ל שיש תביעה על נח שלא התפלל על בני דורו, יש ללמד זכות עליו שלא היה יודע שמועיל תפלה לאחר גזר דין וי"ל שבשביל זה הקריב קרבן לכפר על מה שלא התפלל על בני דורו, והנה קשת מורה על תפלה, כלשון הכתוב 'בחרבי ובקשתי' ותרוממו בצלותי ובבעותי, והענין בזה כי קשת כל מה שמדריכין עליו ונעשה כפוף יותר יורה החץ למרחוק יותר, כן כל מה שהאדם יותר כפוף ומכניע את עצמו לפניו ית' יכול לפעול בתפלתו יותר, וכן אמרו חז"ל (ר"ה כו, א) דלהכי חוקעין בתענית בכפופים משום כמה דכיין אינש דעתיה טפי מעלי. והנה ג' מיני תפלה יש, אחד קודם הגזרה, ואחד לאחר הגזרה קודם הגזר דין, ואחד לאחר הגזר דין. וכתוב 'את קשתי נתתי בענן והיתה לאות ברית' היינו קשת זה תפלה קודם ההסתר בחי' ענין. 'והיה בענני' היינו לאחר הגזרה אף שיהיה הסתר אורו יתברך. 'וראיתיה לזכור ברית עולם בין אלקים', היינו אף לאחר הגזר' יהיה מועיל תפלה כי אלה"ם רומז על גז' כנודע, ואעפ"כ יהי מועיל הקשת היינו תפלה לכן נאמר לו זאת אות הברית'. והדברים נפלאים ויש בזה חיזוק גדול לכל אחד ואחד, על כח התפלה בבחינת קשת שיכול לבטל אפילו גזר דין, והבחינה של קשת הוא הכנעה וביטול כמו שמבואר.

ויש להוסיף עוד נקודה בה כי קשת מורה על תפלה, ותפלה תלוי בקדושת הפה, קשת עה"כ עולה לשון הקודש, המורה על קדושת הלשון שצריך להיות בבחינת קודש, והוא עולה בנימט' שפ"ה ברור"ה עם הב' תבות, ובזה יכולים לבטל חרון אף, כמו שהביא בכתבי הגרמ"מ בכמה מקומות שלשון הקודש בנימטריא א"ף בחשבון מנצפ"ה, כי ע"י לשון הקודש, היינו קדושת הלשון ממתיקים החרון אף. וגם נראה מדבריו הק' שרמז לזה כי קשת מורה על לשון הקודש הממתקת האף, (עי' תמונת האותיות עמ')

לתרום, להערות או לקבל הגליון

nezerhaparsha@nezergedalyahu.com / 347-486-2093